GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

www.glos.live

Głos

Pismo ukazuje się we wtorki i piątki

Wtorek
19 grudnia 2023
nr 99 (LXXVIII)
cena: 17 kč

WIADOMOŚCI
HARCERZE PRZYWIOZĄ ŚWIATŁO
str. 2-3

KULTURA
ŚWIĄTECZNE MELODIE TRAFIŁY DO SERC
str. 4

ZBLIŻENIA
OPŁATKOWE SPOTKANIE POLONUSA
str. 5

Wesołych Świąt zamiast PF

WYDARZENIE: Kongres Polaków w Republice Czeskiej nawiązując do polskiej tradycji świątecznych kartek wydał własną kartkę bożonarodzeniową. Z pomocą pospieszyły dzieci z polskich szkół w regionie, które nadesłały ponad 200 prac plastycznych. Świąteczna kartka zastąpi wysyłaną wcześniej popularną w Czechach noworoczną „peefkę" (PF z francuskiego „pour féliciter", czyli życzenia szczęścia).

Łukasz Klimaniec

Noworoczna kartka, czyli tzw. „peefka" (PF) jest – jak można przeczytać w Wikipedii – niereligijną alternatywą dla świątecznej kartki z życzeniami „Wesołych Świąt Bożego Narodzenia". Choć skrót odnosi się do zwrotu w języku francuskim (pour féliciter), zwyczaj wysyłania na koniec roku „peefek" przyjął się głównie w Czechach i Słowacji.

– Tymczasem o kartkach świątecznych trochę się zapomina – przyznaje Michał Przywara z Centrum Polskiego Kongresu Polaków w RC. – Zależało nam, żeby nawiązać do polskiej tradycji kartek świątecznych. Polskie instytucje wysyłają sobie takie kartki, robią nawet konkursy na ich tworzenie. Wpadliśmy na pomysł, żeby kartkę przygotowały dzieci z zaolziańskich szkół. Chcieliśmy wprowadzić taki klimat, by kartka nie była aż tak poważna. Wiemy, że często w szkołach na zajęciach plastycznych powstają takie prace. Jest więc walor edukacyjny i połączenie przyjemnego z pożytecznym – dodaje.

Dlatego w ramach projektu regrantingowego Fundacji Volens, dofinansowanego ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2023", został ogłoszony konkurs na bożonarodzeniową kartkę. Odzew był ogromny – nadesłano ponad dwieście różnorodnych prac wykonanych różnymi technikami. Były kartki narysowane kredkami, namalowane farbami, wyklejanki, a nawet pomysłowe kolaże. Prace pokazały, jak dzieci postrzegają święta Bożego Narodzenia. Zdarzały się kartki z angielskimi napisami „Merry Christmas", choinką, bałwanem, płatkami śniegu i współczesnymi motywami, ale sporo było z tradycyjnymi odniesieniami – stołem wigilijnym, Betlejem, stajenką, Dzieciątkiem w żłóbku, Maryją i Józefem, a także osiołkiem, owcami i barankami. Każde dziecko, które przesłało pracę na konkurs, otrzyma nagrodę książkową.

– Miło patrzeć na te kartki, bo większość z nich pokazuje, że dzieci spędzają te święta w domowym gronie i rodzinnej atmosferze. Kojarzą święta z domem, rodziną, choinką i podarunkami. To dominuje w tych pracach. Cieszy nas, że takie tradycje są w rodzinach kultywowane – przyznaje Michał Przywara. ◢

● **Michał Przywara (z lewej) i Chrystian Heczko prezentują nadesłane prace.** Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

●●●

Wybór był trudny. Spośród ponad 200 prac zostało wybranych najpierw dziesięć propozycji, a z tej dziesiątki ta jedna jedyna. Jej autorką jest Noemi Kucharczyk, piątoklasistka ze Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Stonawie.

– Postawiliśmy na motyw biblijny ze stajenką. Obrazek spodobał się nam graficznie i kolorystycznie. Dlatego znalazł się na oficjalnej świątecznej kartce Kongresu Polaków w RC – wyjaśnia Michał Przywara. Na kartce znalazł się także napis „Wesołych i Błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia" oraz logo Kongresu Polaków w RC.

ZDANIEM... Beaty Schönwald

beata.schonwald@glos.live

Zima to moja pora roku. Lubię jeździć na nartach. Co roku cieszę się jak dziecko, kiedy za oknem pojawia się pierwszy śnieg. Po powrocie z urlopu letniego zaczynam myśleć o tym zimowym.

Ponieważ na narty mam najbliżej w Beskidy, z zainteresowaniem śledzę wszelkie zmiany, które wprowadzane są w regionie. Tą najnowszą jest otwarta w sobotę nowa kolejka linowa w ośrodku Biała w Beskidzie Morawsko-Śląskim – sześcioosobowa podgrzewana kanapa z osłonami przeciwwietrznymi. Kto uprawia sporty zimowe, wie doskonale, o jaki rodzaj kolejki chodzi – ciepły, wygodny, chroniący użytkownika przed dokuczliwym wiatrem, marznącym deszczem i gęstym śniegiem. Potrafi sobie również policzyć, że jeśli do kanapy czteroosobowej ustawiała się w weekendy czasem nawet dość długa kolejka, ta sześcioosobowa powinna rozwiązać ten problem. W mig wywiezie na górę wszystkich miłośników jazdy na deskach wszelakich.

No właśnie. I tu pojawia się pytanie. Co dalej? Znam ten ośrodek i prawdę powiedziawszy, trochę przeraża mnie sytuacja, kiedy kolejka będzie wywozić w tym samym czasie, a może nawet krótszym o połowę więcej narciarzy i snowboardzistów niż dotąd. Wówczas co prawda nie przy dolnej stacji kolejki, ale na górze zrobi się ścisk, a szusowanie w dół stanie się mniej komfortowe i bardziej niebezpieczne. Czy to oznacza, że z tego powodu ośrodek miał zostać skazany na wieki na starą, mało pojemną kanapę? Absolutnie nie. Wygodny nowoczesny wyciąg to z pewnością krok do przodu. Chodzi tylko o to, żeby umieć korzystać z niego z głową, biorąc pod uwagę zagrożenia, które w godzinach szczytu niesie z sobą wysyp na stoku miłośników białego szaleństwa w różnym wieku i o różnych umiejętnościach.

CYTAT NA DZIŚ

Miroslav Kalousek,
były minister finansów i były szef TOP 09

...

Ja ten rząd czasem również chwalę. Krytykuję natomiast politykę budżetową, która całkowicie odeszła od tego, co rząd obiecywał, że będzie robić

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

Oto kolejna ciekawa publikacja – kolorowanka inspirowana twórczością Antoniego Szpyrca. Została wydana pod patronatem Kongresu Polaków w RC. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

19
grudnia 2023

Imieniny obchodzą: Dariusz, Urban
Wschód słońca: 7.39
Zachód słońca: 15.27
Do końca roku: 12 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Wiecznie Zielonych Roślin
Przysłowie: „Pogoda na Urbana, to wielka wygrana"

JUTRO...

20
grudnia 2023

Imieniny obchodzą: Dominik, Makary
Wschód słońca: 7.39
Zachód słońca: 15.27
Do końca roku: 11 dni
(Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Solidarności
Przysłowie: „Na świętego Dominika, wszędzie śpiew ptactwa zanika"

POJUTRZE...

21
grudnia 2023

Imieniny obchodzą: Piotr, Tomasz
Wschód słońca: 7.40
Zachód słońca: 15.27
Do końca roku: 10 dni
(Nie)typowe święta: Światowy Dzień Pozdrawiania Brunetek
Przysłowie: „Na Tomasza, najdłuższa noc nasza"

POGODA

wtorek
dzień: 8 do 10°C
noc: 6 do 4°C
wiatr: 4-6 m/s

środa
dzień: 4 do 5°C
noc: 3 do 2°C
wiatr: 5-7 m/s

czwartek
dzień: 5 do 6°C
noc: 3 do 2°C
wiatr: 7-9 m/s

Harcerze przywiozą światło

Betlejemskie Światło to symbol przyjaźni i pokoju. Zapraszamy wszystkich chętnych do jego odpalenia – mówi Stanisław Franek, drużynowy Harcerskiej Drużyny „Opty" z Czeskiego Cieszyna. Członkowie kręgu instruktorskiego „Watra" odpalili płomień od harcerzy z Cieszyna, którzy z kolei wybrali się po niego do Wiednia.

Betlejemskie Światło Pokoju niesie nadzieję i radość. Fot. Facebook/Betlejemskie Światło Pokoju

Tomasz Wolff

Betlejemskie Światło Pokoju „wędruje" po całym świecie od 1986 roku. Akcję zapoczątkowała austriacka telewizja oraz radio publiczne. Po pięciu latach włączył się w nią Związek Harcerstwa Polskiego. Po raz drugi akcję rozpalania Betlejemskiego Światła Pokoju organizuje w naszym regionie Harcerstwo Polskie w RC.

– Wiadomo, że płomień będzie można odpalić w piątek 22 grudnia. Będzie to można zrobić na rynku w Czeskim Cieszynie od godziny 16.00 do 17.00 oraz po koncercie świątecznym w „Trisii" w Trzyńcu. Zapraszamy także po południu do szkoły w Cierlicku. Natomiast w sobotę przekażemy światełko w trzech miejscach: w szkole w Jabłonkowie od 12.00 do 15.00, w harcówce w Karwinie od 16.00 do 18.00 oraz w domu wielofunkcyjnym w Bystrzycy w godz. 15.00-18.00– dodaje Stanisław Franek.

Natomiast Betlejemskie Światło Pokoju dotarło do Polski już w ubiegłym tygodniu. Harcerki i harcerze z ZHP odebrali je od słowackich skautów.

– W tym roku Betlejemskie Światło Pokoju przekazywane jest razem z przesłaniem „Czyńmy pokój". To okazja do głębokiej refleksji nad tym, czym jest pokój – w końcu to nie tylko brak konfliktów zbrojnych, ale także harmonia wewnętrzna, w której odnajdujemy równowagę ze sobą i innymi ludźmi. Teraz zaczyna się Sztafeta Światła – razem zadbajmy o to, aby płomień dotarł do każdego, kto chce go przyjąć – czytamy na oficjalnym fanpage'u Betlejemskiego Światła Pokoju.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

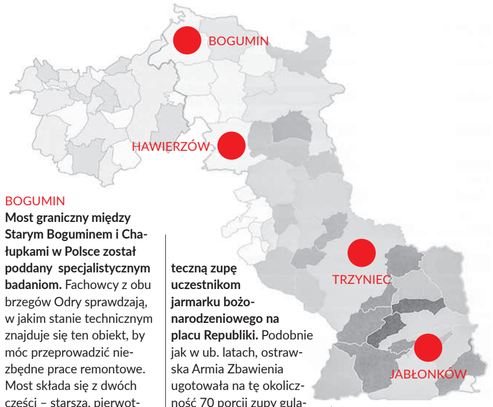

BOGUMIN

Most graniczny między Starym Boguminem i Chałupkami w Polsce został poddany specjalistycznym badaniom. Fachowcy z obu brzegów Odry sprawdzają, w jakim stanie technicznym znajduje się ten obiekt, by móc przeprowadzić niezbędne prace remontowe. Most składa się z dwóch części – starsza, pierwotna, pochodzi z 1899 roku, młodsza z okresu po drugiej wojnie światowej. Na chwilę obecną nie da się całkowicie wykluczyć, że stan techniczny konstrukcji będzie wymagał wstrzymania ruchu kołowego ze względów bezpieczeństwa. Nie byłoby jednak tragedii, bo do Chałupek można dotrzeć również autostradą. Partnerzy z obu stron granicy chcą pozyskać na naprawę mostu środki unijne z programu przeznaczonego specjalnie na remont dróg międzynarodowych. **(sch)**

HAWIERZÓW

W czwartek wiceprezydentka miasta ds. socjalnych Stanislava Gorecká wzięła do ręki chochlę i serwowała przedświąteczną zupę uczestnikom jarmarku bożonarodzeniowego na placu Republiki. Podobnie jak w ub. latach, ostrawska Armia Zbawienia ugotowała na tę okoliczność 70 porcji zupy gulaszowej z kawałkami mięsa i kartoflami. W tym czasie na scenie trwały występy. Zaprezentowali się m.in. uczniowie Podstawowej Szkoły Artystycznej im. Bohuslava Martinů. **(sch)**

JABŁONKÓW

Rada Miasta uchwaliła w środę program dotacyjny dla projektów o charakterze kulturalno-towarzyskim, sportowym, wspierających działalność stowarzyszeń obywatelskich oraz działania na rzecz seniorów w 2024 roku. Suma, którą samorząd przeznaczył na ten cel, wynosi 1,7 mln koron. Wnioski należy składać do 22 marca. Formularze dostępne są w Wydziale Szkolnictwa i Kultury ratusza. **(sch)**

TRZYNIEC

Szpital na Sośnie zlecił opracowanie studium mającego na celu poprawę jakości zaplecza dla świadczenia usług stomatologicznych. W przyszłości zarówno pacjenci, jak i personel będą mogli korzystać z nowoczesnych poczekalni, bardziej przyjaznego otoczenia oraz lepszego wyposażenia technicznego gabinetów. Kierownictwo placówki zdaje sobie bowiem sprawę z niezadowolenia pacjentów i personelu z warunków, w jakich działają przychodnie dentystyczne oraz pogotowie stomatologiczne na terenie szpitala. Na stworzenie nowoczesnej placówki potrzebne będą duże pieniądze. Same prace budowlane pochłoną 4 mln. **(sch)**

Miliony na ratownictwo

Pogotowie Ratunkowe województwa morawsko-śląskiego otrzymało w piątek ponad 20 nowych karetek i innych pojazdów. Uroczyste przekazanie ich do użytku odbyło się w bazie pogotowia w Ostrawie-Zabrzegu.

Ratownicy dysponują dwunastoma nowymi karetkami marki mercedes, w pełni wyposażonymi w sprzęt medyczny. Ponadto otrzymali specjalny wóz volvo o dużej pojemności, przeznaczony do zadań specjalnych. Kolejne nowe pojazdy to cztery samochody dostawcze, samochód sztabowy, trzy auta škoda octavia dla dowodzących akcjami ratowniczymi, samochód edukacyjny. Nowością jest również symulator dla kierowców. Łączna wartość nowego sprzętu wynosi 83 mln koron.

– Nowy sprzęt zastąpi starsze karetki. Ich wymiana jest niezbędna, jeżeli mamy świadczyć wysokiej jakości opiekę medyczną – powiedział zastępca dyrektora Pogotowia Ratunkowego województwa morawsko-śląskiego Petr Hráček.

Koszty zakupu pojazdów pokryto z kilku źródeł: funduszy unijnych, środków Ministerstwa Zdrowia RC, województwa morawsko-śląskiego, miasta Ostrawy, Czeskiego Biura Ubezpieczycieli, a także środków własnych pogotowia. **(dc)**

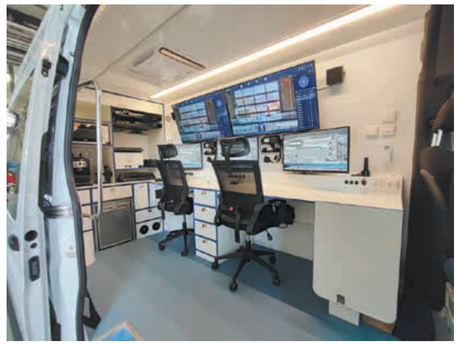

Wnętrze wozu sztabowego. Fot. mat. pras.

PYTANIE DO...

Prof. Karola Daniela Kadłubca

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Czy można zamiennie używać słów „wieczerza" i „kolacja" w kontekście wieczornego posiłku wigilijnego?

– Chodzi o wyrazy bliskoznaczne, ale nie jednoznaczne, nazywane całkowitymi, pozwalającymi na całkowitą wymienność, tak jak np. lingwistyka – językoznawstwo, silnik – motor, metafora – przenośnia, składnia – syntaksa itp. Wieczerza i kolacja nie należą jednak do tego typu synonimów (nazywamy je częściowymi), toteż nie zawsze można nimi dowolnie operować, dowolnie ich zamieniać. Dlaczego? Różnią się historycznie i w związku z tym również znaczeniowo. „Wieczerza" ma znaczenie szczególne, najbardziej uroczyste w znaczeniu spożywania posiłku wieczornego. Mówimy więc „ostatnia wieczerza", a nie kolacja. Z tego też powodu cały rok jemy kolację, czyli zwyczajny wieczorny posiłek, ale w Wigilię, kiedy sobie przypominamy przyjście na świat Syna Bożego, musi to być tylko „wieczerza". Mając rodowód staropolski, w naszej gwarze, zachowującej mnóstwo form z dawnych czasów, występowała więc tylko ona, nie ma w niej „kolacji", wywodzącej się z łaciny i wdzierającej się do polszczyzny od XVI wieku. A zatem w naszych domach codziennie i po staropolsku „wieczerzómy", gotujemy „wieczerze", „po wieczerzi" idziemy spać itp. Również tak powinno być w całej Polsce 24 grudnia. **(sch)**

330

mln koron przeznaczy w przyszłym roku samorząd miejski Trzyńca na inwestycje. Sporą część tych funduszy (100 mln koron) pochłonie remont i modernizacja kina „Kosmos", w szczególności unikatowej linowej konstrukcji dachu oraz wnętrz i instalacji elektrycznej. Miasto przeznaczy także środki na remonty placówek oświatowych oraz na inwestycje dotyczące transportu – remonty dróg, chodników, mostów, budowę parkingów. **(dc)**

Kanapa już działa

Uroczyste otwarcie nowej kolei linowej. W środku Stanisław Folwarczny. Fot. ARC

W kompleksie narciarskim Ski Bílá w Beskidzie Morawsko-Śląskim oddano w sobotę do użytku nową ogrzewaną kanapę sześcioosobową z osłonami przeciwwietrznymi. Zastąpiła ona wysłużoną kanapę czteroosobową w północnej części ośrodka.

Uroczystego otwarcia dokonał wicehetman województwa morawsko-śląskiego Stanisław Folwarczny wraz z prezesem Związku Narciarzy Davidem Trávníčkiem oraz prezesem Ski Bílá Petrem Ochmanem. Amatorzy narciarstwa i snowboardingu mogli przez cały dzień szusować w promocyjnej cenie.

– Nowa kolej linowa z pewnością przyczyni się do sprawnego przebiegu Zimowej Olimpiady Dzieci i Młodzieży, która odbędzie się w styczniu 2025 roku w naszym województwie – napisał Folwarczny na swoim profilu na Facebooku.

Od górnej stacji kolei linowej zmierzają do doliny trzy trasy narciarskie, każda o długości ok. kilometra. Aktualnie są czynne dwie trasy o średnim stopniu trudności (czerwone). Łatwa, niebieska, czeka na lepsze warunki śniegowe. Także trasy na południowym stoku, wykorzystywane chętnie przez rodziny z dziećmi, są czynne z ograniczeniami.

Koszty budowy nowej kolei linowej opiewały na ok. 150 mln koron. **(dc)**

90. urodziny w harcerskim kręgu

Nauczycielka, społeczniczka, harcerka – Stefanię Piszczek można by określić wieloma słowami. 13 grudnia obchodziła 90. urodziny. W piątek złożyli jej życzenia przedstawiciele Kręgu Seniora „Zaolzie", działającego w ramach Harcerstwa Polskiego w RC.

Do Domu Opieki Społecznej Diakonii Śląskiej w Stonawie, gdzie mieszka solenizantka, przybyła delegacja HKS w składzie: drużynowy Władysław Kristen, Jadwiga Karolczyk i Helena Krzyżanek. Dołączył do nich sympatyk harcerstwa Stanisław Gawlik.

Przyjęcie urodzinowe połączone było ze śpiewem pieśni harcerskich i patriotycznych, oglądaniem albumów drużyny harcerskiej i gromady zuchowej, które działały w Stonawie i które w 1990 roku Stefania Piszczek, po przerwie wymuszonej przez reżim komunistyczny, zakładała wraz z mężem Mieczysławem.

Stefania Piszczek urodziła się w Stonawie 13 grudnia 1933 roku w rodzinie Domasłowskich. Miała siedmioro rodzeństwa; wszyscy już zmarli.

– Dzieciństwo spędziłam w Stonawie, lecz podczas wojny pięć lat spędziłam na wygnaniu, nasza rodzina została wywieziona do Niemiec. Wróciliśmy w 1945 roku. Od razu poszłam do szkoły, skończyłam szkołę pedagogiczną, całe moje dalsze życie związane było ze szkolnictwem – powiedziała solenizantka.

Stefania Piszczek (w środku) z gośćmi: Stanisławem Gawlikiem, Władysławem Kristenem, Heleną Krzyżanek i Jadwigą Karolczyk. Fot. DANUTA CHLUP

Stefania Piszczek była aktywną społeczniczką, udzielała się w wielu organizacjach i stowarzyszeniach. W niektórych działa nadal. Wiosną przyszłego roku zamierza zorganizować w Stonawie złaz harcerzy seniorów z Zaolzia, Cieszyna i Bielska-Białej. W różnych okresach życia (w zależności od tego, kiedy te organizacje działały) była członkinią Harcerstwa, Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, Towarzystwa Nauczycieli Polskich i Klubu Nauczycieli Emerytów, Rodziny Katyńskiej, Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, Klubu Działkowców. W młodości należała także do klubu sportowego.

Dziewięćdziesięciolatka świętowała swoje okrągłe urodziny w liczącym 35 osób kręgu rodziny i krewnych. Życzenia złożyła jej delegacja Urzędu Gminy, Miejscowego Koła PZKO, z wizytą zapowiedzieli się działkowcy. W ostatnią niedzielę w kościele parafialnym pw. św. Marii Magdaleny celebrowana była msza święta w intencji Stefanii Piszczek, którą uświetnił śpiewem chór mieszany „Stonawa".

W jednym z kolejnych numerów „Głosu" zamieścimy obszerny wywiad z 90-letnią harcerką. **(dc)**

Świąteczne melodie trafiły do serc

W trzecią niedzielę Adwentu w Nawsiu panowała już iście świąteczna atmosfera. Wszystko za sprawą Chóru Żeńskiego „Melodia", który zorganizował doroczny Koncert Świąteczny pt. „Ta święta noc" – takim samym, jaki nosi wydana niedawno przez „Melodię" płyta.

Lidia Lisztwan (pierwsza z lewej) przyjęła podziękowania od Renaty Kulki i Aleksandry Zeman.

Śpiewa narybek „Melodii", czyli „Melodyjka".

Danuta Chlup

Publiczność po brzegi wypełniła wnętrze kościoła ewangelickiego i z uwagą wysłuchała trwającego blisko dwie godziny koncertu. „Melodia" pod dyr. Aleksandry Zeman prezentowała utwory ze swojej nowej płyty o tematyce bożonarodzeniowej, którą można było nabyć na miejscu. Kierownictwo chóru złożyło podziękowania i wręczyło duży bukiet kwiatów Lidii Lisztwan, długoletniej prezes chóru. Jej obowiązki przejęła niedawno Renata Kulka.

– Lidia Lisztwan była prezesem „Melodii" z przerwami od 1990 roku, natomiast od roku 1997 już bez przerw – podkreślił konferansjer Dominik Morcinek, który z humorem i polotem prowadził imprezę. Zainaugurował ją nastrojową opowieścią Oscara Wilde o samolubnym olbrzymie, który zabronił dzieciom bawić się w swoim ogrodzie. Wówczas zapanowała tam wieczna zima. Dopiero, gdy zmienił zdanie, ogród na nowo się zazielenił i rozkwitł, a jedno z bawiących się dzieci – mały Jezus – zmienił życie olbrzyma i zabrał go po śmierci do rajskiego ogrodu.

Koncert rozpoczął się i zakończył pastorałkami wykonanymi przez Edmundę Juroszek – solistkę chóru „Melodia", specjalizującą się w śpiewie białym głosem. Na początek wykonała utwór „Gore gwiazda Jezusowi", na zakończenie „Oj, maluśki, maluśki".

Chór dziecięcy „Melodyjka" pod kier. Alicji Trombik wykonał trzy piosenki: „Gwiazdka dla Ciebie", „Zawieja i beznadzieja" oraz „Wesołą pastorałkę". Duet starszych dziewczyn (Zuzanna Jaroś i Eliška Teofil) wprawił obecnych w zadumę wzruszającą pieśnią „Kolęda dla nieobecnych", dedykowaną tym, których nie będzie już w tym roku przy wigilijnym stole.

Aż dziewięć utworów zaśpiewał gościnny chór „Canticum Novum" pod dyr. Leszka Kaliny. Rozpoczął występ utworem „Ave Maris Stella" oraz prawosławną pieśnią „Bogorodice Djewo, radujsja", a zakończył znanymi polskimi kolędami.

Na koncercie w Nawsiu nie mogło także zabraknąć tenora Władysława Czepca, od lat ściśle współpracującego z „Melodią". Tym razem odśpiewał „Adeste fidelis" jako solista z towarzyszeniem „Canticum Novum", a następnie wykonał tryptyk kolęd w języku angielskim.

Finał koncertu należał do „Melodii", chóru działającego w ramach MK PZKO w Nawsiu. „Melodia", podobnie jak zespół Leszka Kaliny, przygotowała dla publiczności dziewięć utworów. Zabrzmiała m.in. pieśń „Ta święta noc", która dała nazwę płycie i koncertowi, czy też światowe prawykonanie utworu „Dzień jeden w roku", opracowanego specjalnie dla „Melodii" przez Karola Pykę. Solowo występowały Aleksandra Morcinek i Bronisława Nowak. Wykonawcom akompaniował na fortepianie Filip Chobot.

Wieczór zakończył się modlitwą dziękczynną, którą zmówił pastor Jan Fojcik, oraz wspólnym „Ojcze nasz".

Władysław Czepiec i „Canticum Novum". Fot. DANUTA CHLUP

Polskie kolędy zabrzmiały na rynku

W ramach adwentowych wieczorów przy choince na rynku w Czeskim Cieszynie wystąpił w piątek z kolędami zespół wokalny TA Grupa działający w ramach Miejscowego Koła PZKO w Czeskim Cieszynie-Osiedlu. Jego gościem był zespół flecistów „Skowronki" ze Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania.

Muzyczne popołudnie pod choinką rozpoczęło się o godz. 16.00. Jako pierwsi przedstawili się uczniowie Podstawowej Szkoły Artystycznej Pawła Kalety. Po nich zagrała kapela góralska „Lipka". Już po zmierzchu, na rynku rozświetlonym dekoracjami świątecznymi, pojawiła się na scenie TA Grupa. Najpierw jednak w atmosferę zbliżających się świąt wprowadziły obecnych „Skowronki".

TA Grupa występująca pod dyr. Joanny Nowickiej (oraz z jej akompaniamentem) podzieliła swój program na dwie części. W drugiej zaprosiła do wspólnego śpiewania także publiczność. Kto nie znał słów utworów, mógł skorzystać z czesko-polskiego „Śpiewnika kolęd", który rozdawali organizatorzy. Śpiewano razem „Wśród nocnej ciszy", „Dzisiaj w Betlejem", „Do szopki, hej pasterze". Ostatnią kolędą była „Cicha noc". Pierwszą jej zwrotkę wykonano po polsku, drugą po czesku. Lecz na kolędach się nie skończyło. Na zakończenie zabrzmiała pieśń „Płyniesz Olzo".

– Życzymy wszystkim zdrowych, radosnych, wesołych świąt Bożego Narodzenia! – tymi słowami Danuta Siderek pożegnała się ze słuchaczami w imieniu TA Grupy.

Po polskim zespole zaśpiewał czeski chór „Slezan", którego występ był ostatnim punktem programu.

Czym, w odczuciu członków TA Grupy, różni się kolędowanie na rynku od innych występów?

– Jest atmosfera świąt, która trochę uskrzydla, trochę wzrusza. Są swojscy widzowie, ponieważ to jest impreza czeskocieszyńskich miejscowych kół PZKO Centrum i Osiedle. I to jest przyjemne – powiedziała „Głosowi" jedna z chórzystek Bogumiła Przeczek. Jej koleżanka Alina Wantulok pół żartem, pół serio skomentowała: – W kościele katolickim spotykają się katolicy, w ewangelickim ewangelicy, a na rynku wszyscy.

Pomiędzy słuchaczami przechadzały się panie z MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Centrum i częstowały ich własnoręcznie upieczonymi pierniczkami.

Organizator wieczorów adwentowych przy choince – Ośrodek Kultury „Strzelnica" – przygotował także atrakcje dla dzieci. Były stoiska, na których przypominano tradycyjne wigilijne zwyczaje: lanie ołowiu, krojenie jabłek, puszczanie łódeczek z łupinek orzechów. Po rynku przechadzały się anioły na szczudłach, obok drewnianej szopki pojawiły się w zagrodzie także żywe zwierzęta – osioł i owieczki.

Program artystyczny zaplanowano także na sobotę. Punktem kulminacyjnym był wieczorowy koncert Adam Bubik Duo. **(dc)**

„Skowronki" zagrały na fletach.

TA Grupa zaprosiła widzów do wspólnego śpiewania. Fot. DANUTA CHLUP

Opłatkowe spotkanie Polonusa

Na 10 dni przed Wigilią członkowie i sympatycy Polonusa, Klubu Polskiego w Brnie, spotkali się w Domu Mniejszości Narodowych w starym ratuszu na spotkaniu świątecznym. Nie zabrakło dobrego polskiego jedzenia oraz akcentów muzycznych. Gościom wydarzenia wieczór umilili członkowie zespołu Jablco i Przyjaciele. Polsko-słowacka formacja przyjechała wspólnie z Klubem Polskim z Bratysławy.

Opłatki poświęcił Tomasz Trawiński. Obok franciszkanina stoi Danuta Koné-Król, prezes Polonusa.

Spotkanie świąteczne odbyło się w Domu Mniejszości Narodowych. Zagrał zespół Jablco i Przyjaciele ze Słowacji. Zdjęcia: TOMASZ WOLFF

Tomasz Wolff

Wigilijka to jedno z najważniejszych wydarzeń w roku kalendarzowym Polonusa. W rozmowie z „Głosem" Danuta Koné-Król wymieniła także bal polonijny, który miał już siedem edycji, udział w Dniach Kultury Polskiej oraz Dniach Mniejszości Narodowych.

– Organizujemy także wyjazdy edukacyjne do Polski. W tym roku były dwa – pierwszy, do Torunia, Gniezna Ciechocinka i Oporowa, poświęcony był Mikołajowi Kopernikowi, a drugi, przy okazji 333. rocznicy odsieczy wiedeńskiej, miał za patrona Jana III Sobieskiego – wyjaśniła Koné-Król.

Na czwartkowym spotkaniu świątecznym pojawiły się dania z różnych stron Polski, co najlepiej – zdaniem prezes Polonusa – oddaje charakter tego klubu. – Mamy bogactwo potraw, bo w Brnie żyją Polacy pochodzący z różnych zakątków Polski. Ja sama przygotowałam na dziś makowiec, bigos i kołacze z serem. A przyznam się, że w ogóle wcześniej nie znałam kutii – dodała pani Danuta. Były więc między innymi barszcz, sałatka ziemniaczana, „śledź pod pierzynką" oraz coś na słodko.

Jacek Ślewczuk mieszka w Brnie od trzech lat. Od początku Adwentu jest bardzo zagoniony, bo po raz pierwszy w historii członkowie Polonusa mają swoje stoisko świąteczne na placu Morawskim, gdzie odbywają się świąteczne targi. Może gdyby miał więcej czasu, zaserwowałby gościom czwartkowego spotkania „makiołki". Powstają na bazie mokrego maku zmieszanego z miodem i bakaliami. Jedni mieszają całość z makaronem, tworząc coś na kształt „łazanek", inni z… chlebem. Wyjaśnia, że to potrawa typowa dla Wielkopolski, z której pochodzi.

– Na naszym stoisku serwujemy głównie polskie specjały, na przykład wypieki, ale także te przywiezione z Polski, Największym zainteresowaniem cieszą się dekorowane pierniki oraz ciastka adwentowe według receptury mojej rodziny, która liczy 200 lat. Wzięcie miały też rzeczy kupione w Polsce, które Czesi znają, ale brakuje im ich na miejscu. Chodzi na przykład o masę makową, kajmak czy galaretkę w proszku – opowiadał działacz Polonusa.

Dochód ze sprzedaży trafi jednak nie tylko do polskiej organizacji działającej w stolicy Moraw, ale także na rzecz Ukraińców.

– Staramy się wspierać Centrum Ukraińskie w Brnie, sprzedając ich produkty z drewna. Cały dochód trafi na wsparcie armii ukraińskiej walczącej na froncie – dodał.

Gościem spotkania wigilijnego oprócz działaczy i sympatyków Polonusa była Małgorzata Wojcieszyńska, wszechstronna dziennikarka, między innymi redaktor naczelna „Monitora Polonijnego", oraz wiceprezes Klubu Polskiego w Bratysławie.

Spotkania świąteczne w Brnie mają długą tradycję, bo odbywają się od trzech dekad. Przerwa nastąpiła tylko z uwagi na szalejący koronawirus. W kronice Polonusa z grudnia 2020 działacze napisali: „Niestety i w tym miesiącu obostrzenia epidemiczne zachowały ważność. Jak tu zorganizować w takiej sytuacji spotkanie opłatkowe, czyżby Polonusi mieli się ostać bez tradycyjnej wigilijki? Na szczęście w sukurs przyszła technika i spotkaliśmy się on-line. Pomogły komputery, a opłatek przełamaliśmy przed kamerami".

Dodajmy, że opłatki poświęcił ojciec Tomasz Trawiński. Franciszkanin, który od trzech miesięcy pełni posługę duszpasterską w Brnie, powiedział, że łamanie się opłatkiem to nie tylko domena wierzących. – Bo to jest dawanie czegoś od siebie i jednocześnie otrzymywanie – podkreślił. Duchowny dopiero poznaje Brno. Pochodzi z Jasła na Podkarpaciu, a do Brna trafił z Krakowa. – To moja pierwsza posługa duszpasterska za granicą – przyznał w rozmowie z „Głosem". Zauważył podobieństwa między Krakowem i Brnem. – Oba to miasta studenckie, tętniące życiem – dodał.

»Olza« na warszawskiej Pradze

Zespół Pieśni i Tańca „Olza" z Czeskiego Cieszyna przygotowuje się do Koncertu Świątecznego w Trzyńcu. Końcówkę listopada spędził natomiast wraz z kapelą „Lipka" w Warszawie. Wziął udział w zupełnie innym festiwalu, niż w jakich z reguły uczestniczą nasze zespoły folklorystyczne.

Eufonie – V Międzynarodowy Festiwal Muzyki Europy Środkowo-Wschodniej organizowany jest przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP oraz Narodowe Centrum Kultury.

– Ideą festiwalu jest upowszechnianie dziedzictwa kulturowego większości krajów określanych dzisiaj jako Europa Środkowo-Wschodnia: od Bałkanów, poprzez Rumunię i Austrię, kraje Grupy Wyszehradzkiej, Ukrainę i Białoruś, po kraje bałtyckie. Obszar ten stanowi niezwykle interesujący tygiel, który pozwala na odkrywanie swojej złożoności poprzez różnorodność prezentowanych utworów i artystów – napisał na stronie internetowej Festiwalu jego dyrektor dr hab. Rafał Wiśniewski. Wyjaśnia, że nazwa wydarzenia wywodzi się z greckiego słowa eufonia, oznaczającego zgodnie zestawione ze sobą elementy, harmonijnie dobrane dźwięki.

Mottem przewodnim V edycji były tradycje ludowe, będące inspiracją nie tylko dla zespołów folklorystycznych („Olza" i „Lipka" były jedynymi pielęgnującymi ten gatunek uczestnikami), ale także na przykład dla muzyki poważnej czy filmowej.

„Olza" i „Lipka" wystąpiły z programem „Tańce tradycyjne łuku karpackiego". Przeprowadziły słuchaczy przez tradycje Beskidu Śląskiego, Cieszyna, Detvy, aż po wschodnie krańce Słowacji, Podhale i Beskid Żywiecki, kończąc na Morawach.

– Wrażenia mamy wspaniałe. Wydarzenia, w których do tej pory uczestniczyliśmy, to były zazwyczaj festiwale folklorystyczne, które mają podobny program i charakter. Festiwal w Warszawie był nieco inny, składał się z wielu wydarzeń, które nie były nawzajem połączone. Mieliśmy przygotować jeden koncert, który połączony był z potańcówką, z nauką tańców. Odbywał się w świetnym miejscu na warszawskiej Pradze, w industrialnych wnętrzach. Na górze była widownia na 300 miejsc, publiczność w stu procentach ją zapełniła. Na dole było miejsce na potańcówkę – zrelacjonował „Głosowi" kierownik artystyczny „Olzy" Roman Kulhanek. Dodał, że w zeszłym roku reprezentantem sceny folklorystycznej był zespół z Rumunii.

Uczestnicy z Zaolzia spędzili w Warszawie dwa dni, mieli także okazję do zwiedzenia stolicy. **(dc)**

Koncert świąteczny

Obecnie „Olza" przygotowuje wraz z Zarządem Głównym PZKO Koncert Świąteczny w Domu Kultury „Trisia" w Trzyńcu, którego jest organizatorem. Odbędzie się on w piątek 22 bm. W tym roku będzie się składał z dwóch części. W pierwszej wystąpią dziecięce zespoły ludowe, w drugiej „dorosłe". W sumie przez scenę przewinie się 11 zespołów: „Błędowice", „Zespolik", „Bystrzyca", „Łączka", „Oldrzychowice", „Małe Oldrzychowice", „Zaolzioczek", „Zaolzi", „Rytmika", „Suszanie" oraz „Olza". Nie zabraknie także kapel ludowych. Biletów już nie ma, rozeszły się głównie pomiędzy rodzinami tancerzy. Koncert będzie można jednak oglądać on-line, na portalu www.zwrot.cz. Początek o godz. 17.00.

Nasze zespoły przedstawiły w Warszawie tańce i muzykę łuku karpackiego. Fot. MATEO RUCKI

SPORT

WEEKENDOWY SERWIS PIŁKARSKI

Zgodnie z oczekiwaniami, na podium Fortuna Ligi przezimują zespoły Sparty, Slavii i Pilzna. W czołowej szóstce tabeli znalazł się natomiast Banik Ostrawa, który w weekend przegrał po pięknej walce ze Slavią 2:3. Piłkarze Karwiny po bezbramkowym remisie w Jabloncu plasują się na 14. pozycji. Kolejne rozdanie kart na początku lutego 2024.

● **Mecz Banika ze Slavią był prawdziwą reklamą futbolu.** Fot. fcb.cz

Lukáš Budínský: Stać nas na dobry futbol

– Wiedziałem, że albo trafię i będzie z tego ładna bramka albo mój strzał wybroni Hanuš. Niestety ziścił się ten drugi scenariusz, jablonecki golkiper świetnie wypiąstkował piłkę – skomentował kluczowy moment drugiej połowy meczu Jablonec – Karwina kapitan gości, Lukáš Budínský (na zdjęciu). – Remis w meczu z tak wymagającym przeciwnikiem trzeba traktować w kategoriach sukcesu, niemniej uważam, że było nas stać na zwycięstwo – dodał ofensywny pomocnik MFK.

Podopieczni Juraja Jarábka po zakończeniu jesienno-zimowej części sezonu plasują się w tabeli Fortuna Ligi na niekorzystnym 14. miejscu. Karwiniacy w tabeli wyprzedzają tylko Zlin i ostatnie Czeskie Budziejowice, zapowiada się więc tradycyjna, bardzo nerwowa wiosna. Jednym z kluczowych spotkań na starcie wiosennej części Fortuna Ligi będzie zaległy jesienny pojedynek z Pardubicami, do których zaolziański pierwszoligowiec traci w tabeli jeden punkt.

– Przed nami krótka świąteczna przerwa, a po niej powrót do piłkarskich obowiązków. Myślę, że jesteśmy w stanie obronić się przed degradacją, trzeba tylko nawiązać do udanych spotkań, takich jak chociażby z Pilznem, wygranym na jego własnym podwórku 1:0 – zaznaczył Budínský. **Wszystko wskazuje na to, że w zimowym okienku transferowym sztab Karwiny będzie chciał wzmocnić zespół na wszystkich pozycjach. Słowacki szkoleniowiec Juraj Jarábek przejął bowiem drużynę w trakcie sezonu, a to oznacza, że w zimowej przerwie spróbuje ją przemeblować według własnych ambicji.**

Janusz Bittmar

FORTUNA LIGA

JABLONEC – KARWINA 0:0

Jablonec: Hanuš – Štěpánek, Tekijaški, Hurtado, Polidar (46. Jovović) – Čanturišvili, Kratochvíl, Černák (73. Drchal), Martinec, Alégué (73. Pleštil) – Krulich (46. Chramosta).

Karwina: Holec – Traore, Krčík, Bederka – Memić (90. Iván), Boháč, Čavoš, Budínský (83. Žák), Fleišman – Adeleke (90. Franko), Doležal (74. Ezeh).

W meczu 19. kolejki Fortuna Ligi piłkarze Karwiny zremisowali w sobotnie popołudnie bezbramkowo na boisku Jablonca. Dla podopiecznych Juraja Jarábka to drugi z rzędu wyjazdowy remis, w środę karwiniacy wywalczyli punkt w starciu z Mladą Bolesławią (2:2). Protagonistom sobotniego spotkania nie można odmówić waleczności, futbolu w Jabloncu było jednak jak na lekarstwo.

Więcej z gry mieli goście, zwłaszcza wtedy, kiedy próbowali rozgrywać piłkę w spokojnym trybie w środku pola. Zespół Jablonca pomimo atutu własnego boiska nastawił się na szarpany futbol, który tylko z przymrużeniem oka spełniał pierwszoligowe wymogi.

Żadna z drużyn nie wypracowała sobie stuprocentowej okazji strzeleckiej. Najbliżej zdobycia gola był w drugiej połowie kapitan zaolziańskiego zespołu, Lukáš Budínský, który z granicy pola karnego technicznym uderzeniem próbował trafić w lewe okienko jablonieckiej bramki. Hanuš w bramce gospodarzy popisał się jednak rewelacyjnym skokiem w stylu serialowego Sandokana, wybijając piłkę w bezpieczne rejony boiska.

OSTRAWA – SLAVIA PRAGA 2:3

Do przerwy: 2:2. **Bramki:** 28. Buchta, 29. Rigo – 26. Jurečka, 45. Van Buren, 59. Bořil.

Ostrawa: Letáček – Ndefe (77. Blažek), Lischka, Pojezný, Kpozo – Boula (69. Kubala), Rigo (86. Kaloč) – Buchta, Klíma (77. Almási), Šehić (69. Šín) – Tanko.

Praga: Mandous – Vlček, Holeš, Bořil – Tomič (85. Sinyan), Zafeiris, Ševčík (85. Schranz), Wallem (76. Tecl) – Jurečka – Van Buren (64. Douděra), Tijani (76. Chytil).

Pojedynek na Miejskim Stadionie w Ostrawie-Witkowicach był prawdziwą reklamą futbolu. Banik przegrywał w niedzielnym meczu 0:1 po pięknej bramce Jurečki, ale w ciągu trzech minut nie tylko odrobił straty, ale nawet wyszedł na prowadzenie. Obie bramki Banika wyglądały, jak żywcem wyjęte z PlayStation – zarówno Buchta, jak i Rigo uderzyli z granicy pola karnego technicznie górną częścią stopy, bezpośrednio po zgaszeniu piłki. W takich sytuacjach futbolówka w czeskiej piłkarskiej rzeczywistości zazwyczaj ucieka zawodnikom, tym razem było jednak inaczej.

Slavia pozbierała się jeszcze do przerwy, wyrównując po błędzie ostrawskich stoperów, a w 59. minucie uderzyła po raz trzeci. W zamieszaniu podbramkowym najlepiej zorientował się Bořil, przechylając szalę spotkania na korzyść praskiej ekipy. Tak doświadczony zespół, jakim jest Slavia, w drugiej połowie nie oddał już zwycięstwa. Gościom w sukurs przyszło wykluczenie nigeryjskiego napastnika Tanko, który po jednym z fauli nie utrzymał nerwów na wodzy i w stylu Zinedina Zidana uderzył rywala na oczach sędziego.

– Ta sytuacja pogrzebała nasze szanse na dobry wynik. Nie mam racjonalnego wytłumaczenia dla wybryku Tanki, osłabił zespół w najgorszym momencie, kiedy próbowaliśmy sforsować defensywę Slavii – stwierdził mocno rozczarowany trener Pavel Hapal. Szkoleniowiec Banika nie oszczędził w pomeczowym komentarzu też swoich stoperów. – Przegraliśmy po indywidualnych błędach w defensywie. W meczach ze Slavią, Spartą czy Pilznem nie można sobie pozwolić na takie kiksy, bo rywal od razu odpowiednio zareaguje – podkreślił Hapal.

W innych meczach 19. kolejki: Ml. Bolesław – Slovácko 0:1, Zlin – Hradec Kralowej 4:0, Pardubice – Liberec 2:0, Bohemians – Cz. Budziejowice 0:0, Ołomuniec – Pilzno 1:3, Sparta Praga – Teplice 2:1. **Lokaty:** 1. Sparta Praga 50, 2. Slavia Praga 45, 3. Pilzno 35,... 6. Ostrawa 27, 14. Karwina 15 pkt. **W następnej kolejce:** Karwina – Sparta Praga, Cz. Budziejowice – Ostrawa (10 lutego 2024).

Zmarł Wojciech Łazarek

Fani futbolu pogrążeni w żałobie. W wieku 86 lat zmarł Wojciech Łazarek, były selekcjoner piłkarskiej reprezentacji Polski.

Wojciech Łazarek zapisał się też złotymi literami w historii Lecha Poznań, z którym zdobył mistrzostwo Polski w 1983 i 1984 roku oraz Puchar Polski w 1982 i 1984. Kadrę narodową prowadził w latach 1986-1989.

Jak wspominają piłkarze, działacze klubowi, ale też kibice i dziennikarze, Łazarek był postacią niezwykle barwną, z pozytywnym nastawieniem do życia. Posiadał dystans również do futbolu, a to cecha wyjątkowa w tym zawodzie.

Jak zdradził Władysław Żmuda, były znakomity piłkarz i trener, Łazarek lubił w trudnych momentach rozładować atmosferę... nietuzinkowymi dowcipami. – Ameryki nie odkryję, jeśli powiem, że był królem opowiadania dowcipów – przyznał.

(jb)

● **Wojciech Łazarek w czasach prowadzenia kadry narodowej.** Fot. ARC

FC Barcelona – SSC Napoli, to jeden z hitów 1/8 finału piłkarskiej Ligi Mistrzów. Na boisku spotkają się dwaj najlepsi obecnie polscy piłkarze, Robert Lewandowski (FCB) i Piotr Zieliński (Napoli). Mecze już w lutym.

Banik przezimuje w fotelu wicelidera

Jeden wypadek przy pracy w zupełności wystarczy... Piłkarze ręczni Banika Karwina po ubiegłotygodniowej porażce z Zubrzi (28:32) wrócili na zwycięską ścieżkę i to dosłownie z przytupem – w sobotę na własnym parkiecie z Maloměřicami wygrali różnicą klasy. Tak jednostronnego widowiska kibice w hali Banika już dawno nie oglądali.

● **Szczypiorniści Karwiny wrócili na zwycięską ścieżkę.** Fot. hcb-karvina

Janusz Bittmar

Karwiniacy, którzy od początku sezonu przepychają się z Pilznem o fotel lidera tabeli, w sobotnim spotkaniu 18. kolejki Chance Ekstraligi nie pozostawili nic przypadkowi, wygrywając u siebie 35:19. To była istna rzeź niewiniątek.

Ekipa Maloměřic wprawdzie zamyka ekstraligową stawkę, ale takiego lania nikt się nie spodziewał. Wicemistrz RC rozpoczął zawody z impetem, prowadząc do przerwy różnicą czternastu bramek, 20:6. Goście w pierwszej odsłonie mieli niewiele do powiedzenia. Przegrywali większość pojedynków jeden na jeden, popełniali też dziecinnie proste błędy w defensywie.

Drużyna gospodarzy po zmianie stron bynajmniej nie zamierzała zwolnić obrotów. W pierwszych minutach drugiej odsłony do siatki rywala trafili kolejno Živanow, Ptáčnik i Růža, w pewnym momencie Banik prowadził już różnicą 17 goli. Dopiero na piętnaście minut przed końcem podopieczni Michala Brůny pozwolili też zaistnieć szczypiornistom Maloměřic. Wtedy, do tej pory jednostronny pojedynek, zamienił się w bardziej atrakcyjną wymianę ciosów.

Warto jednak podkreślić, że Banik w końcówce spotkania myślami błądził już przy wtorkowym półfinałowym starciu z Brnem w ramach Pucharu RC. Dzisiejszy mecz pomiędzy SKKP Handball Brno i HCB Karwina rozpoczyna się o godz. 17.00.

CHANCE EKSTRALIGA

KARWINA – MALOMĚŘICE 35:19

Do przerwy: 20:6. **Karwina:** Mokroš, Koštálek – Růža 6, Prašivka 3, Živanow 3, J. Patzel 3, Plaček 2, Fulnek, Užek, Harabiš 5/2, Solák, Skalický 2, Široký 1, Nantl 4, Adam 4, Franc 2.

Lokaty: 1. Pilzno 28, 2. Karwina 27, 3. Brno 22 pkt. **W następnej kolejce:** Dukla Praga – Karwina (31 stycznia 2024, 18.00).

Wciąż nie jest dobrze

● **Dawid Kubacki był najlepszym Polakiem w niedzielnych zawodach PŚ w Engelbergu.** Fot. PZN

Dawid Kubacki zajął 14. miejsce w niedzielnym konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich w szwajcarskim Engelbergu. Wygrał Austriak Stefan Kraft, który wyprzedził swojego rodaka Jana Hoerla oraz zwycięzcę sobotnich zawodów Niemca Piusa Paszkego.

Kraft, który odniósł 35. zwycięstwo w karierze i piąte w tym sezonie, zapewnił sobie sukces w drugiej serii, oddając ze skróconego rozbiegu najdłuższy skok w konkursie – 142 m.

Po pierwszej serii był piąty, ale pozostałych na górze skoczni czterech zawodników nie było w stanie się do niego zbliżyć. Hoerla wyprzedził o 4,0 pkt, a Paschkego o 7,8.

– Drugi skok był absolutnie perfekcyjny, wszystko zagrało idealnie – powiedział Eurosportowi 30-letni Kraft, który powiększył przewagę w klasyfikacji generalnej PŚ nad piątym w niedzielę Niemcem Andreasem Wellingerem do 222 punktów.

Kubacki nie poprawił lokaty zajmowanej na półmetku zawodów, ale i tak uzyskał najlepszy rezultat w sezonie. W pierwszych ośmiu konkursach PŚ z biało-czerwonych wyżej był tylko Piotr Żyła – jedenasty w Klingenthal.

Kubacki był w miarę zadowolony ze startu. – To nie jest najwyższa światowa półka, ale wynik przyzwoity – przyznał. Drugi z reprezentantów Polski w finałowej serii niedzielnego konkursu, Kamil Stoch zajął 23. miejsce. – Prędzej czy później forma zaskoczy – obiecał trzykrotny mistrz olimpijski.

Po pierwszej serii odpadli: 34. Piotr Żyła, 36. Paweł Wąsek oraz 37. Maciej Kot.

Były to ostatnie zawody Pucharu Świata przed Turniejem Czterech Skoczni, który rozpocznie się 28 grudnia kwalifikacjami do pierwszego konkursu w Oberstdorfie. Przed wyjazdem do Niemiec Polacy będą startować w mistrzostwach kraju 22 grudnia w Zakopanem. **(PAP)**

RETROSKOP

Zapraszamy do zabawy! Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiedź wyślijcie na adres: bittmar@glos.live.

Raz na cztery odcinki do jednego z Was powędruje voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportisimo. Kolejna „lotna premia" pojawi się na mecie 162. odcinka. W puli konkursowej liczą się wszystkie wasze poprawne głosy na przestrzeni miesięcznego cyklu.

Prawidłowa odpowiedź z poprzedniego Retroskopu: hokeista David Krejčí, były napastnik Boston Bruins i reprezentacji RC.

PYTANIE NR 160

W czasach jego świetności Polska liczyła się w narciarstwie alpejskim. Jako jedyny zdobył medale zawodów najwyższej rangi – w kombinacji srebro MŚ 1974 oraz brąz MŚ 1970. W debiutanckim 1966 roku był siódmy w kombinacji, w 1970 roku 6. w slalomie gigancie oraz 10. w slalomie specjalnym, w 1974 7. w slalomie specjalnym. **(jb)**

Fot. ARC

CIESZYŃSKIE RODY /198/

Michael Morys-Twarowski

Szromkowie

W XVIII-wiecznych księgach metrykalnych można znaleźć ponad stu przedstawicieli rodu Szromków, mieszkających w tym czasie w Śmiłowicach i Rzece. To tylko pokazuje, jakim wyzwaniem jest zestawienie ich genealogii.

Ażeby nie było zbyt prosto – jest jeszcze problem ze źródłami. Śmiłowice i Rzeka należały do parafii rzymskokatolickiej w Trzycieżu, ale najstarsze metryki zaginęły (księgi chrztów i ślubów zachowały się od 1725 roku, zgonów od 1720 roku). Wprawdzie Szromkowie byli zasadniczo protestantami, a metryki parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie prowadzono od 1709 roku, jednak do zakończenia kontrreformacji w 1781 roku część Szromków była przez władze traktowana jako katolicy.

Z księgami gruntowymi dla Śmiłowic też nie jest łatwo (dane dotyczące Rzeki, zwanej wówczas „Rzeką Śmiłowską", zamieszczano w księgach dla Śmiłowic). Najstarszym tomie, pochodzącym z XVII wieku i dostępnym na stronie internetowej Archiwum Krajowego w Opawie, w indeksach brak Szromków, chociaż należałoby się spodziewać na ich temat informacji. Przypuszczalnie zostali zapisani pod innym nazwiskiem, co oznacza przeglądanie opasłej księgi strona po stronie.

Drugi tom księgi gruntowej Śmiłowic, pochodzący z XVIII wieku, znajduje się w Archiwum Państwowym w Cieszynie (zespół: Komora Cieszyńska, sygn. 1942/6).

Protoplasta ze Śmiłowic

Za protoplastę rodu może uchodzić Szromek ze Śmiłowic, o którym tak pisał Franciszek Popiołek w „Historii osadnictwa w Beskidzie Śląskim" (Katowice, 1939): „W r. 1646 uzyskał uwolnienie od robocizny u ks. Elżbiety Lukrecji Szromek, za opłatą jednorazową 24 tal(arów) i roczną 2 tal(arów) 24 gr(oszy). Ponieważ jednak miał drugi kawałek ziemi, na którym sobie zbudował chałupę, musiał pełnić z niego robociznę w 2 dniach w tygodniu. Gdy potem nabył jeszcze od księżnej łąkę (1625), którą powiększył przez przyrobisko i zaorał, był obowiązany on i jego potomkowie do pracy we żniwa 4 dni, przy sianokosach, naprawie jazu i drogi w Jabłonkowie, a nadto musiał opłacać stróża na folwarku w Podoborze, który go w tej czynności zastępował". Do wywodu zasłużonego historyka musiała się wkraść pomyłka w datach, bo 1625 był zdecydowanie przed rokiem 1646.

Najstarsze linie rodu z Gutów

Zapewne od wspomnianego Szromka wywodzą się przedstawiciele rodu, mieszkający później w Gutach. W tejże miejscowości w 1682 roku nabył grunt Jerzy Szromek. Po jego śmierci (zmarł po 1696 roku) gospodarowała tam wdowa Anna, a od 1712 roku ich syn, Maciej Szromek (1678-1743). Ten ostatni miał jedną córkę Marię (ur. 1728), która w 1742 roku wyszła za mąż za Pawła Matuszka. Rok później Matuszek odkupił od teścia nieruchomość.

W księdze gruntowej Gutów z tego okresu pojawia się jeszcze jedna osoba o nazwisku Szromek. To Jan Szromek, który w 1714 roku odkupił od sierot po Macieju (Matuszu) Michnie vel Tomaszku grunt chałupniczy w Gutach. Jednocześnie ożenił się z Jadwigą, wdową po Michnie. Nieruchomość spłacał do 1720 roku, w 1732 roku sprzedał ją pasierbowi – Janowi Michnie.

Potomkowie »prostrzedniego« syna

Liczniej Szromkowie pojawiają się w Rzece, gdzie w XVIII wieku można wyróżnić dwie linie rodu. Protoplastą jednej z nich był Jan Szromek (1687-1743; niewykluczone, że to wspomniany wyżej Jan Szromek, mąż Jadwigi), którego – jak zanotowano w księdze metrykalnej parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie – „prostrzedni" (średni) syn Jakub w 1742 roku ożenił się z Zuzanną Szkanderą, córką właściciela niewielkiego gruntu w Rzece (w metrykach został określony jako „półchałupnik"). Sam Jakub miał synów Jana (ur. 1747), Pawła (1748-1749) i Pawła (ur. 1758) oraz córki Annę (ur. 1745; od 7 listopada 1762 roku żona Pawła Jadamca z Gutów), bliźniaczki Marię (ur. 1755) i Zuzannę (ur. 1755; żona od 30 października 1774 roku Jerzego Fójcika, syna zagrodnika z Oldrzychowic) oraz Ewę (ur. 1760).

Jan Szromek (ur. 1747), najstarszy syn Jakuba, 9 lutego 1773 roku poślubił Marię Pomykacz, wdowę ze Śmiłowic. Zdaje się, że to ten sam Jan Szromek, który był właścicielem gruntu chałupniczego w Rzece nr 56, chociaż kwestia ta wymagałaby dalszych badań.

Linia z Rzeki nr 27

Protoplastą tej linii rodu był Jan Szromek (1662-1732), właściciel gruntu w Rzece. W 1718 roku sprzedał go swoim synom: Jakubowi (zm. 1750) i Pawłowi. Wydaje się, że finalnie doszło do podziału nieruchomości, bo potomkowie Jakuba mieszkali pod adresem Rzeka nr 27, a Pawła pod adresem Rzeka nr 28 i 29.

Jakub (zm. 1750) żenił się dwukrotnie: najpierw z Ewą (zm. 1749), później z Anną Żmiją. Z pierwszego małżeństwa pochodzili: Jerzy (1729-1729), Jan (1732-1798), Anna (ur. 1735; żona Jana Pomykacza, chałupnika w Gutach), Jakub (ur. 1739), Andrzej (ur. 1742) i Ewa (ur. 1744; żona Andrzeja Szkyrka, chałupnika w Gutach), z drugiego Maria (ur. 1750).

Jan (1732-1798) po śmierci ojca wykupił grunt w Rzece nr 27. W 1751 roku poślubił Marię Szarek (czasami w księgach metrykalnych jako jej nazwisko panieńskie figuruje Lisztwan). Doczekali się licznego potomstwa. Córki Jana Szromka wyszły za mąż: Anna – w 1773 roku za Adama Pomykacza ze Śmiłowic, Zuzanna – w 1774 roku za Jana Krzemienia z Gutów, Maria – w 1780 roku za Jerzego Rusnoka z Tyry, Ewa – w 1785 roku za Jana Wałacha z Rzeki nr 45, Elżbieta – w 1788 roku za Jana Żurka z Rzeki, Weronika – w 1789 roku za Pawła Wałacha z Rzeki nr 46, Katarzyna – w 1794 roku za Jana Tomaszka z Rzeki nr 26.

Jan Szromek oprócz córek miał jeszcze siedmiu synów: Jana (ur. 1755), Pawła (ur. 1757), Andrzeja (ur. 1759), Jerzego (ur. 1761), Jakuba (ur. 1769), Adama (ur. 1774) i kolejnego Andrzeja (ur. 1775). Na rodzinnym gruncie w Rzece nr 27 został Jakub (żonaty z Anną Filipiec). Jan (ur. 1755) nabył od spadkobierców po Jakubie Zientku grunt w Rzece nr 24 i krótko potem ożenił się z wdową po poprzednim właścicielu. Z kolei Paweł (ur. 1757, żonaty z Anną Krzemień) mieszkał w Gutach nr 9.

Linia z Rzeki nr 28

Paweł Szromek, którego potomkowie gospodarowali w Rzece pod numerami 28 i 29, ożenił się w 1726 roku z Ewą. Z tego małżeństwa pochodzili: Andrzej (ur. 1727), Jan (ur. 1729), Jerzy (1732-1742), Adam (ur. 1736), Jakub (ur. 1739), Ewa (ur. 1741), Paweł (1742-1742), Paweł (ur. 1744) i Adam (ur. 1748).

Jakub (ur. 1739) w 1760 roku ożenił się z Zuzanną Muras, córką siedlaka ze Śmiłowic. Doczekał się z nią licznego potomstwa; Zuzanna i Jakub Szromkowie mieszkali w Rzece nr 32. Z kolei rodzinny grunt w Rzece nr 28 i 29 przypadł Pawłowi (ur. 1744). Ten ostatni żenił się dwukrotnie – w 1766 roku z Zuzanną Marosz z Gutów, a w 1782 roku z Marią Jadamik z Trzycieża.

Cieszyn, Ustroń, Trzyniec, Orłowa

Jak widać, uporządkowanie informacji z ksiąg metrykalnych na temat Szromków z Gutów, Śmiłowic i Rzeki jest sporym wyzwaniem. Można się domyślać, że ich krewnym był Piotr Szromik (Szramek), mieszkaniec Cieszyna, który ze swoją żoną Ewą miał syna Szymona (ur. 1639) i córkę Elżbietę (ur. 1641). Z kolei w Ustroniu mieszkał Adam Szramek, żonaty z Anną, ojciec Michała (ur. 1688). Córką tego Adama była też Anna, katoliczka z Ustronia, zmarła 16 marca 1729 roku w wieku 20 lat.

Chcąc opracować dzieje rodu Szromków, nieodzowna będzie kwerenda prasy z czasów austriackich, gdzie nie brak informacji na temat przedstawicieli tej familii. Paweł Szromek, robotnik w Hucie Trzynieckiej, pojawia się w 1893 roku na liście składających się na budowę kościoła ewangelickiego w Trzyńcu. Podobnie Maciej Szromek z Orłowej w 1901 roku łożył na budowę kościoła ewangelickiego w Boguminie. ◢

Skąd to nazwisko?

Językoznawcy wywodzą nazwisko od słowa „szrama" (blizna).

Skąd ten ród?

Nie licząc Śląska Cieszyńskiego, nazwisko Szromek jest popularne na ziemi pszczyńskiej. W literaturze naukowej swojego biogramu doczekał się Jan Szromek (zm. 1782), syn Michała, urodzony w Mikołowie duchowny rzymskokatolicki, proboszcz w Tarnowicach Starych (dekanat bytomski). Można się domyślać, że Szromkowie z ziemi pszczyńskiej byli spokrewnieni z opisywanym rodem ze Śląska Cieszyńskiego. Jednak trudno rozstrzygnąć, czy nazwisko Szromek ukształtowało się na Śląsku Cieszyńskim (i któryś z cieszyńskich Szromków przeniósł się w okolice Pszczyny), czy na ziemi pszczyńskiej (i któryś z pszczyńskich Szromków przeniósł się w okolice Cieszyna). Hipotezę o pokrewieństwie cieszyńskich i pszczyńskich Szromków należałoby zweryfikować w oparciu o badania genetyczne.

Gdzie doczytać?

- Franciszek Popiołek, „Historia osadnictwa w Beskidzie Śląskim", Katowice 1939, s. 214.
- Szromek – genealogia, http://przodkowiezcieszyna.blogspot.com/2021/08/szromek-genealogia.html (materiały do genealogii rodu).

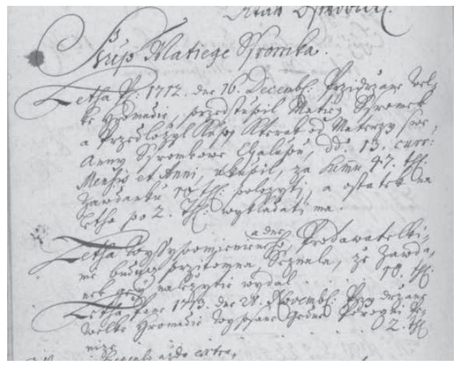

Fragment księgi gruntowej, dotyczący nabycia przez Macieja Szromka nieruchomości w Gutach w 1712 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie.

Nowo wybudowany
budynek
w Oldrzychowicach, wraz z polem od 4 do 10 morgów, według umówienia pod korzystnemi warunkami do sprzedania. O bliższe wiadomości należy się zwrócić do właściciela
Jana Szromek,
właśc. gruntu w Oldrzychowicach l. 57 (na zagórzu.)

Przykład ogłoszenia prasowego, które można wykorzystać jako ilustrację do opracowania o historii rodu Szromków. Źródło: „Ślązak" (1910, nr 10). Zdjęcia: ARC

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą" – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

LUTYNIA DOLNA – MK PZKO zaprasza na świąteczne spotkanie w czwartek 28. 12. o godz. 15.30 do małej salki Domu Kultury. Program świąteczny oraz „Olzanki".
OLBRACHCICE – Zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na tradycyjną wigilijkę, która odbędzie się w czwartek 28. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO. W programie wystąpi grupa śpiewacza „Niezapominajki". Bufet zapewniony.

OFERTA PRACY

PRZEDSZKOLE w Karwinie poszukuje osoby na stanowisko asystenta w wymiarze pracy pół etatu. Wymagania: kurs asystenta lub wykształcenie pedagogiczne. Dokumenty aplikacyjne prosimy przesłać na e-mail: przedszkole@pzskarvina.cz. Bliższe informacje pod nr. tel. 596 311 292.
GŁ-645

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: wystawa pt. „Z historii polskiej szkoły w Sibicy". Czynna od wt-pt: w godz. 8.00-15.00.
GALERIA MIASTA TRZYŃCA, DK „Trisia", rynek Wolności 526, Trzyniec: do 5. 1. 2024 wystawa pt. „Zapach nowego samochodu". Czynna: po-pt: w godz. 8.00-16.00.
MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, Sala wystaw, Frýdecká 387: do 31. 1. 2024 wystawa pt. „Gwiazdy srebrnego ekranu". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
▲ do 31. 1. 2024 wystawa pt. „Lalki, gdziekolwiek spojrzysz". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
MUZEUM TĚŠINSKA, ul. Główna 115/5, Cz. Cieszyn: do 25. 2. 2024 wystawa pt. „Plebiscyt 1920". Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00; so i nie: w godz. 9.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy", Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, ul. Rynek 12, Cieszyn: do 28. 2. wystawa pt. „Los tak chciał..." – wspomnienie życia i twórczości Pawła Wałacha. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.
▲ **Miejska Galeria Sztuki Współczesnej**: do 31. 12. wystawa Izabeli Wilk i Rafała Wilka pt. „Pamięć rzeki". Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Warsztaty inne niż wszystkie

Zespół Regionalny „Błędowice" uczestniczył w weekendowych warsztatach tanecznych w Katowicach. Na miejscu członkowie zespołu pod okiem choreografki Blanki Miętkiewicz uczyli się nowych układów poloneza oraz mazura, a także ćwiczyli technikę taneczną i aparycję. W ten sposób zespół nieformalnie zainaugurował przygotowania do jubileuszu, który zaplanowany jest na połowę listopada przyszłego roku.

Dzięki aktywności w mediach społecznościowych grupy tanecznej „Woda na młyn" zaolziańskiemu zespołowi udało się nawiązać współpracę i zorganizować nieco inne warsztaty niż zwykle. Zajęcia były prowadzone przez Blankę Miętkiewicz, choreografkę i menedżerkę „Wody na młyn" oraz aktorkę w największym polskim teatrze niezależnym Pijana Sypialnia. Warto wspomnieć, że „Woda na młyn" to zespół zrzeszający wychowanków studenckich zespołów folklorystycznych, którzy chcą kontynuować i rozwijać zamiłowanie do folkloru. Łączy on w sposób nieoczywisty motywy wsi i miasta, folkloru ze współczesnością, szuka nowych kontekstów scenicznych dla tańca ludowego, łączy dyscypliny sztuki i z istotnym sukcesem prezentuje swoją twórczość od 10 lat na polskiej scenie ludowej. Największym walorem warsztatów była więc pomysłowość i rozmaitość ćwiczeń technicznych oraz muzyki, a zarazem precyzyjna wiedza na temat polskich tańców narodowych, do których należą zarówno polonez, jak i mazur.

I chociaż pierwotnie warsztaty miały się odbyć z lekko odmiennym programem, innym choreografem i w innym miejscu, to ostatecznie wszystko zgrało się idealnie. Przysłowiową wisienką na torcie było odkrycie, że w trakcie warsztatów odbywa się w centrum Katowic potańcówka z kapelami ludowymi – w tym także z zaolziańską „Lipką". Po intensywnych próbach tancerze obronili się przed zmęczeniem i wyruszyli na spotkanie z zaprzyjaźnioną kapelą oraz polskim środowiskiem miłośników folkloru. W świetnej atmosferze kontynuowano więc także w wolnym czasie naukę kolejnych tańców, piosenek i zabaw ludowych.

Warsztaty odbyły się dzięki wsparciu finansowemu Funduszu Rozwoju Zaolzia KP, za co bardzo dziękujemy!
Zespół Regionalny „Błędowice"

Zespół Regionalny „Błędowice" z Blanką Miętkiewicz. Fot. ARC

WSPOMNIENIA

Ci, których kochamy, nie umierają nigdy,
bo miłość to nieśmiertelność.

Dziś, 19 grudnia, mija trzecia rocznica odejścia Nieodżałowanego

śp. inż. BOGDANA BUBIKA
z Czeskiego Cieszyna

Wszystkich, którzy zachowali Go w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień i cichą modlitwę prosi najbliższa rodzina.
GŁ-643

NEKROLOGI

Ona nadchodzi
a ja wiem
że zabiorę tylko to
co cenne...
Renata Putzlacher

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 14 grudnia 2023 zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 62 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Brat, Szwagier, Wujek, Teść, Zięć, Kuzyn

śp. RADOMIR KRYGIEL
zamieszkały w Hawierzowie-Błędowicach

Uroczystość pogrzebowa odbędzie się w czwartek 21 grudnia 2023 o godz. 14.00 w kościele ewangelickim w Hawierzowie-Błędowicach.
W smutku pogrążona rodzina.
GŁ-652

Składamy wyrazy głębokiego współczucia pani Darinie Krygiel z powodu śmierci

MĘŻA

pracownicy Centrum Pedagogicznego w Czeskim Cieszynie.
GŁ-660

Darince Krygiel wyrazy szczerego żalu i współczucia z powodu śmierci

MĘŻA

składają koleżanki i koledzy z chóru „Collegium Canticorum".
GŁ-654

Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią im się płaci.
Wisława Szymborska

Składamy wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie naszego Drogiego Kolegi

śp. RADKA KRYGLA

Radku, w naszej pamięci będziesz na zawsze.
Koleżanki i koledzy z klasy IV C.
GŁ-655

Wyrazy głębokiego współczucia, żalu oraz słowa otuchy pani Darinie Krygiel z powodu śmierci

MĘŻA

składają członkowie Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC.
GŁ-656

Wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci Drogiego Zmarłego

śp. RADOMIRA KRYGLA

żonie, córkom i całej rodzinie składają Zarząd MK PZKO w Hawierzowie-Błędowicach, Klub Średniaka oraz Kamraci z Kamratkami.
GŁ-657

Wyrazy szczerego żalu i współczucia z powodu śmierci Męża, Ojca i Dziadka

śp. RADOMIRA KRYGLA

składają dyrekcja oraz grono nauczycielskie PSP w Hawierzowie-Błędowicach.
GŁ-657

Wyrazy głębokiego współczucia pani Mirii Prymus z powodu śmierci

BRATA

składają dyrekcja i grono pedagogiczne Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Cz. Cieszynie.
GŁ-659

Księga twojego życia została zamknięta.
ale kto cię kochał, ten będzie stale pamiętać.

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 14 grudnia 2023 na zawsze opuścił nas w wieku 74 lat nasz Kochany Mąż, Tatuś, Dziadek, Pradziadek, Szwagier i Wujek

śp. WŁADYSŁAW RYBA
zamieszkały w Olbrachcicach

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 20 grudnia 2023 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Olbrachcicach.
Zasmucona rodzina.
GŁ-651

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu" jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

PROGRAM TV

WTOREK 19 GRUDNIA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Wiadomości **8.40** Ranczo 8 (s.) **9.40** Komisarz Alex 11 (s.) **10.35** Ojciec Mateusz 21 (s.) **11.25** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.00** Wiadomości

12.50 Natura w Jedynce. Dzika Kanada

W tym odcinku filmowa podróż po środkowej i północnej Kanadzie, miejscach ogromnego bogactwa krajobrazów. Rozległe lasy, łąki, niezliczone jeziora i niezwykła rozmaitość gatunków fauny i flory. Dla Europejczyków, którzy przybyli tu w XVII wieku, borealne lasy iglaste i prerie wydawały się dziewicze, ukształtowane wyłącznie przez matkę naturę.

14.00 Złoty chłopak (s.) **15.00** Wiadomości **15.20** Alarm! **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (teleturniej) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Wiadomości, pogoda, sport **20.15** Alarm! **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.10** Migranci. Grecja. Paradoks **22.10** Pojedynek na pustyni **23.55** Stanisław Helski.

TVP 2

5.35 M jak miłość (s.) **6.25** „Oto zwiastuję wam radość wielką" **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **10.35** Panorama **10.45** Pytanie na śniadanie **11.15** Czas w las 2. Wokół dębu **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacjowa 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.00** Panorama **18.20** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.20** Przepis dnia **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.35** Echo serca 3 (s.) **23.35** Masz talent (film Wielka Brytania/USA).

TVN

5.50 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Wrocław **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda **14.35** Szpital (s.) **15.40** Doradca smaku **15.45** Kuchenne rewolucje. Opole **16.50** Ukryta prawda **17.55** Zapisane w gwiazdach **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (s.) **21.35** Restauracja z gwiazdami **22.45** Wydział pościgowy (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny (s.) **10.30** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja (mag.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** O krok od nieba (s.) **10.00** Chłopaki w akcji **10.25** Potwierdzenie

10.45 Kochamy się

M. Procházkowa w komedii o pani Martínkowej, która chciałaby spędzić Wigilię ze swoimi dziećmi. Emerytka Martínkowa na kilka dni przed Bożym Narodzeniem dowiaduje się, że jej sąsiadka Hladká najwyraźniej w najbliższe święta znów będzie sama.

11.30 AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Archiwum telewizyjnej rozrywki **13.40** Wszystko, co lubię **14.10** Czapka **14.30** Ośmiornice z II piętra (s.) **16.30** O krok od nieba (s.) **17.30** Podróż po południowej Macedonii **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Księżniczka i pół królestwa (bajka) **21.40** Czarni baronowie (film) **23.25** Pr. rozrywkowy **0.20** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.25** Wersal: zrealizowane marzenie **10.20** Cuda techniki **11.10** Gestapo: tajna policja Hitlera **12.05** Skarby w cieniu piramid **12.55** Rzymskie legiony - armia budowniczych **13.55** Ponownie zielona planeta **14.25** Królestwo pustkowi **14.50** Zimowy bajkowy świat pustkowi **15.40** Piąty stopień **16.25** Udo Jowisza (film) **18.05** Wspaniała Ameryka **19.00** Na hulajnodze **19.10** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Fanfan Tulipan (film) **21.45** Avanti! (film) **0.05** Dyplom dla majordomusa.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.30** Pomoc domowa (s.) **9.30** Policja kryminalna Anděl (s.) **10.50** Pościg **12.00** Południowe wiadomości **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** Dr House (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.40** Pościg **18.50** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Špindl II (film) **22.40** Ostatni samuraj (film) **2.15** Dr House (s.).

PRIMA

6.00 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **6.20** M.A.S.H. (s.) **7.00** Nowy dzień **7.55** M.A.S.H. (s.) **9.00** Gliniarz (s.) **10.20** Policja kryminalna Montpellier (s.) **11.25** Policja Hamburg (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **14.40** Tak jest, szefie! **15.50** Policja w akcji **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.40** 7 przypadków Honzy Dědka **23.55** Tak jest, szefie! **1.05** Policja w akcji.

ŚRODA 20 GRUDNIA

TVP 1

6.10 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Zrujnowani, odbudowani **8.00** Wiadomości **8.40** Ranczo 8 (s.) **9.40** Komisarz Alex 11 (s.) **10.35** Ojciec Mateusz 21 (s.) **11.25** Korona królów (s.) **12.00** Wiadomości **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** Natura w Jedynce. Dzika Kanada **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Wiadomości **15.20** Alarm! **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (teleturniej) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Wiadomości **20.15** Alarm! **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.10** Prawnik z Lincolna (thriller USA) **23.15** 88 minut (thriller Niemcy/USA).

TVP 2

5.35 M jak miłość (s.) **6.25** Niewielkie resztki z Solnej **6.50** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **10.35** Panorama **10.40** Pytanie na śniadanie **11.10** Zaginione - odnalezione. Otrucie królowej Bony **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacjowa 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.00** Panorama **18.20** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.35** Echo serca 3 (s.) **23.35** Masz talent (film Wielka Brytania/USA).

TVN

5.50 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Opole **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda **14.35** Szpital (s.) **15.40** Doradca smaku **15.45** Kuchenne rewolucje. Czechowice-Dziedzice **16.50** Ukryta prawda **17.55** Zapisane w gwiazdach (s.) **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Restauracja z gwiazdami **22.45** Mroczny rycerz powstaje (film Wielka Brytania/USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja (mag.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia

20.00 Święta Last Minute (film USA)

Luther i Nora Krankowie, gdy ich córka Blair opuściła rodzinne gniazdo, decydują się wykupić wycieczkę na Karaiby i spędzić słoneczny urlop, zamiast obchodzić święta Bożego Narodzenia w domu. Ich decyzja o „bojkocie tradycji" wprawia w stan wrzenia całe sąsiedztwo. Gdy jednak w Wigilię, Blair niespodziewanie dzwoni do rodziców, by zapowiedzieć się z wizytą ze swoim nowym narzeczonym, państwo Krankowie mają 12 godzin na dokonanie cudu i pogodzenie się z sąsiadami, tak by były to najwspanialsze święta, niezapomniane dla wszystkich.

22.10 Gruby i chudszy 2 (komedia USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** O krok od nieba (s.) **10.05** Czapka **10.25** Ośmiornice z II piętra (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Archiwum telewizyjnej rozrywki **13.40** StarDance - Taniec z gwiazdami **16.20** Legendarne pary **17.15** Wieczór wigilijny radcy Vacátka (film) **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Jak się nie ożenić z królewną (bajka) **21.45** Postrzyżyny (film) **23.20** Słynne dialogi **0.15** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** W sercu Ameryki Środkowej **9.25** Królowe północy **10.15** Piękno i tajemnice Afryki Południowej

11.10 Świat jeleniowatych

Dla większości z nas jelenie są stałym elementem lasów. W naturze jelenie i sarny można spotkać bardzo często w lasach i na łąkach. Mimo to niewiele o nich wiemy. Przeżuwacze podobne do jeleni mogą pokonywać ogromne odległości. Są zawsze czujne, zwinne i szybkie. Również walczne podczas rui. Ich świat jest pełen pułapek i niebezpieczeństw. Jednak ich prawdziwe piękno można zobaczyć dopiero z bliska.

12.00 Wielka ucieczka **12.50** Neapol - życie w cieniu wulkanu **13.45** Wersal - zrealizowane marzenie **14.40** Ivanhoe (film) **16.25** Avanti! (film) **18.45** Wędrówki z parą **19.10** Babel **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Królowa Elżbieta: Złoty wiek (film) **22.00** Pół żartem, pół serio (film) **23.55** Pęknięte lustro (film) **1.40** Brytyjska twierdza przeciwko Hitlerowi.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.45** Pomoc domowa (s.) **9.45** Spece (s.) **10.50** Pościg **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.45** Dr House (s.) **15.40** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.40** Pościg **18.50** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** MasterChef Czechy **21.50** Ścigany (film) **0.30** Dr House (s.).

PRIMA

6.00 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **6.20** M.A.S.H. (s.) **7.00** Nowy dzień **7.55** M.A.S.H. (s.) **8.55** Zoo (s.) **10.20** Policja kryminalna Montpellier (s.) **11.25** Policja Hamburg (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **14.40** Tak jest, szefie! **15.50** Policja w akcji **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Pretty Woman (film) **22.50** Show Jana Krausa **23.55** Tak jest, szefie! **1.05** Policja w akcji.

CZWARTEK 21 GRUDNIA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie - Kana **8.00** Wiadomości **8.40** Ranczo (s.) **9.40** Komisarz Alex (s.) **10.40** Ojciec Mateusz (s.) **11.25** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedynce - Park Narodowy Masai Mara **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Wiadomości **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Wiadomości **20.35** Ojciec Mateusz (s.) **21.30** Sprawa dla reportera **22.30** Magazyn śledczy Anity Gargas **23.10** Ocaleni.

TVP 2

6.20 Czas w las - sezon 2 **6.50** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie - pobudka **10.35** Panorama **10.40** Pytanie na śniadanie **11.15** Wspólny dom **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacjowa 38 (s.) **14.05** Va Banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.00** Panorama **18.20** Va Banque (teleturniej) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.50** Postaw na milion (teleturniej) **21.55** Ślepy traf **23.40** Osaczony (thriller).

TVN

5.50 Ukryta prawda (836) **6.40** Magia świąt (8/12) **6.50** Kuchenne rewolucje. Czechowice-Dziedzice - Irlandia **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda **14.35** Szpital (s.) **15.40** Doradca smaku **15.45** Kuchenne rewolucje. Szczecin - Cafe Elegancko **16.50** Ukryta prawda **17.55** Zapisane w gwiazdach **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Kuchenne rewolucje. Komorniki **22.45** Wymarzony.

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia

16.15 Interwencja (mag.)

Magazyn reporterski zajmujący się problemami wymagającymi interwencji. To przede wszystkim program o ludziach potrzebujących pomocy, o najsłabszych, najbiedniejszych i tych, którzy nie potrafią poradzić sobie z otaczającym ich światem. Autorzy wykrywają również afery i nieprawidłowości w instytucjach, które mają strzec prawa i porządku.

16.30 Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.00** Last Christmas (film Wielka Brytania/USA) **22.15** Azyl (thriller USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Ość w karku (film) **9.30** Śladami gwiazd **10.05** Ośmiornice z II piętra (s.) **11.05** Wszystko, co lubię **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Archiwum telewizyjnej rozrywki **13.30** Spokojnej Wigilii (film) **14.20** Ośmiornice z II piętra (s.) **16.20** Postrzyżyny (film) **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Dwanaście miesięcy (bajka) **21.45** Sportowiec 2023 (transmisja wręczenia nagród) **23.20** Pr. rozrywkowy **0.00** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Lamparnica **9.20** Wspaniała Ameryka **10.15** Czeskie mechaniczne jasełka **10.55** Jsk isę żyło w Pompejach **11.45** Cudowna Albania **12.30** Cudowna planeta **13.25** Przygody nauki i techniki **13.55** Królowa północy **14.45** Valmont (film) **17.00** Pół żartem, pół serio (film) **19.10** Przygody nauki i techniki **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym

20.00 Imię róży (film)

Film jest ekranizacją pierwszej powieści Umberto Eco – włoskiego profesora i autora wielu prac naukowych. Rok 1327. W starym opactwie na północy Włoch odbywa się debata między franciszkanami a wysłannikami papieża Jana XXII. Celem polityczno-religijnego sporu jest ustalenie ubóstwa Jezusa Chrystusa, a co za tym idzie Kościoła i jego przedstawicieli. Wśród przybyłych na spotkanie jest niezwykle przenikliwy i mądry franciszkanin Wilhelm z Baskerville (Sean Connery), któremu towarzyszy Adso z Melku (Christian Slater) – młody uczeń i sekretarz. Tuż przed ich przyjazdem w tajemniczych okolicznościach ginie młody mnich. By zapobiec szerzącym się po opactwie pogłoskom, zaprzyjaźniony z Wilhelmem opat (Michael Lonsdale) – znając jego doświadczenia w tego typu sprawach – prosi go o pomoc. Jednak wkrótce śledztwo się komplikuje...

22.15 Rzymskie wakacje (film) **0.10** Piękny lot pszczół.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.45** Pomoc domowa (s.) **9.20** MasterChef Czechy **10.50** Pościg **12.00** Południowe wiadomości **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** Dr House (s.) **15.25** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.40** Pościg **18.50** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Trzy życzenia dla Kopciuszka (bajka) **22.05** Zamiana ciał (film) **0.25** Dr House (s.).

PRIMA

6.00 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **6.20** M.A.S.H. (s.) **7.00** Nowy dzień **7.55** M.A.S.H. (s.) **9.00** Show Jana Krausa **10.15** Policja Hamburg (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **14.40** Tak jest, szefie! **15.50** Policja w akcji **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.40** Incognito **23.55** Tak jest, szefie! **1.00** Policja w akcji.

PROGRAM TV

CO W KINACH

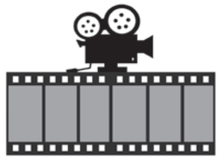

HAWIERZÓW – Centrum: Wonka (19, 20, godz. 17.00); Anatomia upadku (19, godz. 18.00); Létá v tom (19, godz. 19.30); Bratři (20, godz. 9.30); Trzej muszkieterowie: Milady (20, godz. 18.00); Aquaman (20, godz. 19.30); Wyfrunięci (21, godz. 17.00); Tancuj Matyldo (21, godz. 18.00); Northern Comfort (21, godz. 19.30).

JABŁONKÓW: Wojownicze żółwie Ninja – zmutowany chaos (19, godz. 17.00).

KARWINA – Centrum: Na férovku + making of Na ferovku (19, godz. 17.30); Trzej muszkieterowie: Milady (19, godz. 19.00); Sposób na ducha (20, godz. 17.30); Aquaman (20, godz. 19.30); Wonka (21, godz. 17.30); Aquaman (20, godz. 19.30); Wyfrunięci (21, godz. 17.00); Tancuj Matyldo (21, godz. 18.00); Northern Comfort (21, godz. 18.00); Tancuj Matyldo (21, godz. 20.00).

TRZYNIEC – Kosmos: Jak přežít svého muže (19, godz. 9.00); Létá v tom (19, godz. 17.30); Tajemství a smysl života (19, godz. 19.30); Perinbaba a dva světy (20, godz. 17.30); Dcera divočiny (20, godz. 20.00); Aquaman (21, godz. 17.30); Northern Comfort (21, godz. 20.00).

CIESZYN – Piast: Trolle 3 (19-21, godz. 14.30); Życzenie (19-21, godz. 16.30); **Chłopi** (19, godz. 18.30).

Na tle zmieniających się pór roku i sezonowych prac polowych rozgrywają się losy rodziny Borynów i pięknej, tajemniczej Jagny. To właśnie kobiety, w szczególności tragiczna postać Jagny, znajdą się w sercu fabuły. Unikalny mikroświat wiejskiej wspólnoty stanie się pretekstem do opowiedzenia uniwersalnej i niesamowicie aktualnej historii. Historii o tragicznej miłości i życiu w małej społeczności, gdzie reguły i brutalne zasady gry wyznaczają każdemu określone miejsce w grupie, a wyjście poza ciasne ramy grozi upokorzeniem i odrzuceniem. Historia filmu oparta jest na noblowskiej powieści Władysława Stanisława Reymonta o tym samym tytule, ukazującej życie na wsi na przełomie XIX i XX wieku.

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Opowieści indiańskiej babci (19, godz. 10.00);
▲ Pojďme spolu do betléma (20, gody. 10.00; 21, godz. 8.30, 10.00);
SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Splašené nůžky (19, godz. 10.00);
▲ Divá Bára (20, godz. 10.00).

CO W STREAM-IE

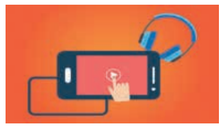

Jest rok 1969. Dwa najpotężniejsze mocarstwa świata – Stany Zjednoczone Ameryki Północnej i Związek Radziecki – rywalizują w wyścigu o podbój kosmosu. Emerytowany poszukiwacz przygód Indiana Jones (Harrison Ford) jest zaniepokojony obrotem spraw, gdy dowiaduje się, że rząd USA werbuje byłych nazistów do pomocy w przedsięwzięciu. Niedługo po tym Jones wraz ze swoją chrześnicą Helena (Phoebe Waller-Bridge) stawia czoła Vollerowi (Mads Mikkelsen) i jego nazistowskiej organizacji. Grupa ta pragnie zdobyć legendarny artefakt, za pomocą którego chce podporządkować sobie świat według wyznawanych wartości.

Holland nakręci filmową biografię Franza Kafki

● **W roli młodego Kafki zadebiutuje Štěpán Klán.** Fot. mat. prasowe

Ruszyły przygotowania do filmu „Franz" w reżyserii Agnieszki Holland, ekranowej biografii Franza Kafki, jednego z najwybitniejszych pisarzy w historii literatury. Zdjęcia ruszą w kwietniu 2024 roku.

Film „Franz" opowie historię życia tytułowego bohatera, począwszy od jego młodzieńczych lat spędzonych na Pradze, a kończąc na latach schyłkowych, spędzonych w Berlinie. Kafka zmarł kilka lat po zakończeniu I wojny światowej. Agnieszka Holland będzie bazowała na scenariuszu Marka Epsteina, z którym współpracowała już podczas filmu „Szarlatan". Projekt w zeszłym roku został pozytywnie oceniony przez inwestorów podczas Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Berlinie.

Dla polskiej reżyser Franz Kafka to fascynująca i barwna postać. – Był znany z niesamowitej wrażliwości, ale nie pasował do swoich czasów. Dziś jesteśmy w stanie zrozumieć go bardziej, niż mogli zrozumieć go ludzie sto lat temu. On był duszą swoich czasów. Mentalnie żył z dala od otaczającego go fizycznego świata – stwierdziła. **(jb)**

Poznaliśmy logo Festiwalu Piosenki Dziecięcej 2024

Praca autorstwa Toli Tomanek z Polskiej Szkoły Podstawowej im. Wisławy Szymborskiej w Wędryni została decyzją jury wybrana oficjalnym logo XVIII Festiwalu Piosenki Dziecięcej 2024 w Hawierzowie, jaki odbędzie się 13 kwietnia 2024 w Domu Kultury im. Petra Bezruča.

● **Tak prezentuje się oficjalne logo Festiwalu Piosenki Dziecięcej 2024 w Hawierzowie.** Fot. mat. pras.

Festiwal Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie to jedno z największych artystycznych wydarzeń na Zaolziu. Gromadzi młodych artystów ze wszystkich polskich szkół podstawowych z regionu, którzy prezentują swoje wokalne talenty. W 2024 roku odbędzie się już XVIII edycja tego festiwalu.

– Już od września rozpoczęliśmy przygotowania do tej wyjątkowej imprezy, a jedną z pierwszych spraw do załatwienia był wybór logo festiwalu – informują organizatorzy.

Za pośrednictwem dyrekcji Polskiej Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Hawierzowie-Błędowicach organizatorzy zwrócili się do uczniów z Zaolzia, żeby narysowali propozycje logo. Ku ich wielkiemu zdziwieniu nadeszło prawie sto prac. Wszystkie bardzo podobały się organizatorom, dlatego wybór tej najlepszej nie był wcale łatwy. Ostatecznie jurorzy zdecydowali się postawić na pracę Toli Tomanek z PSP im. Wisławy Szymborskiej w Wędryni, która stanie się oficjalnym logiem festiwalu. Wybrali także kilka prac, które zasługują na specjalne wyróżnienie.

– Uczniów, których prace zostały wyróżnione, serdecznie zapraszamy na galę festiwalową, gdzie otrzymają wartościowe prezenty – zaznaczają organizatorzy. **(klm)**

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. najmłodszy węgiel kopalny
2. antonim ataku
3. naczynie kuchenne z rączką
4. wysoka w czasie sztormu.

Wyrazy trudne lub mniej znane: TORF

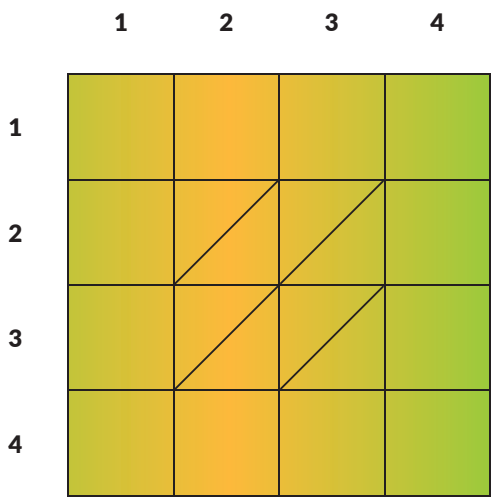

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. duża miska
2. portowe miasto w Chinach
3. imię aktorki Bullock lub piosenkarki Ann Lauer
4. kamień półszlachetny, odmiana chalcedonu.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ICZANG

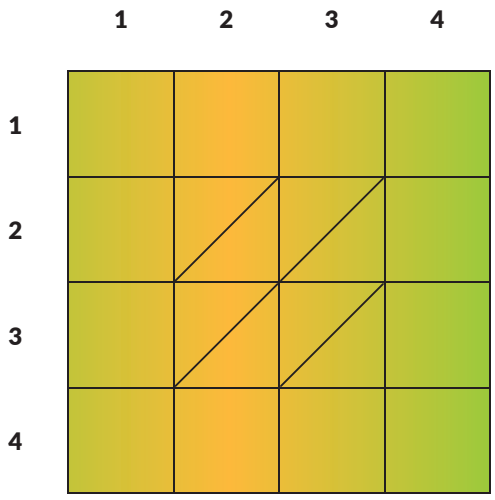

LOGOGRYF ŁUKOWY

Rozwiązaniem jest nazwa nadmorskiej miejscowości wypoczynkowej z kąpieliskiem w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim. Leży ona w powiecie gryfickim, w gminie Rewal. W miejscowości tej znajdują się trzy pomniki przyrody uznane w 2003 roku – dąb szypułkowy o wysokości 21 m oraz dwa wiązy szypułkowe o wysokości 26 m...

1.-4. A dla elektryka i fizyka
3.-6. rzeka w Szwajcarii, prawy dopływ Aare
5.-8. główne miasto niemieckiego Zagłębia Ruhry
7.-10. materiał budowlany, mieszanina cementu, wody i kruszywa
9.-12. nasiąknięty, nawilgły, przesiąknięty wodą
11.-14. srebrna moneta angielska
13.-16. legowisko niedźwiedzi
15.-2. model samochodu osobowego marki Fiat.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
GROAT, REUSS

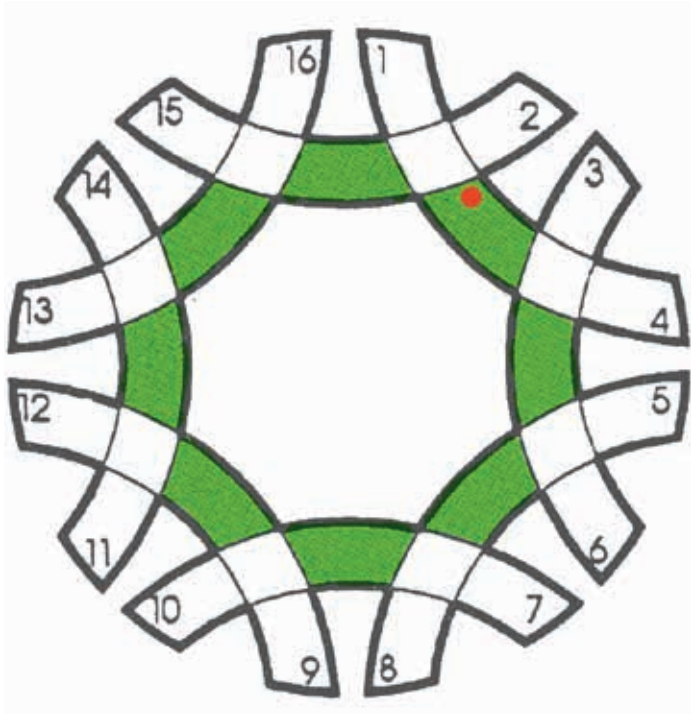

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, w powiecie płockim. Uzyskało ono lokację miejską w 1511 roku, zdegradowane zostało w 1869 roku, by ponownie uzyskać prawa miejskie w 1994 roku. W mieście znajduje się gotycki kościół Matki Bożej Różańcowej i św. Stanisława Biskupa z II połowy XV w. W prezbiterium kościoła znajdują się znakomite nagrobki renesansowe rodu Kryskich (1572-1576), nawiązujące do grobowców Medyceuszy w kościele San Lorenzo we Florencji...

1.-4. Linde-Lubaszenko lub Niziurski
3.-6. Robinson z powieści Daniela Defoe
5.-8. miejsce po wyciętym lesie
7.-10. buty, pantofle lub kapcie
9.-12. bajeczny olbrzym, kolos
11.-2. epopeja o wędrówkach Eneasza.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ENEIDA

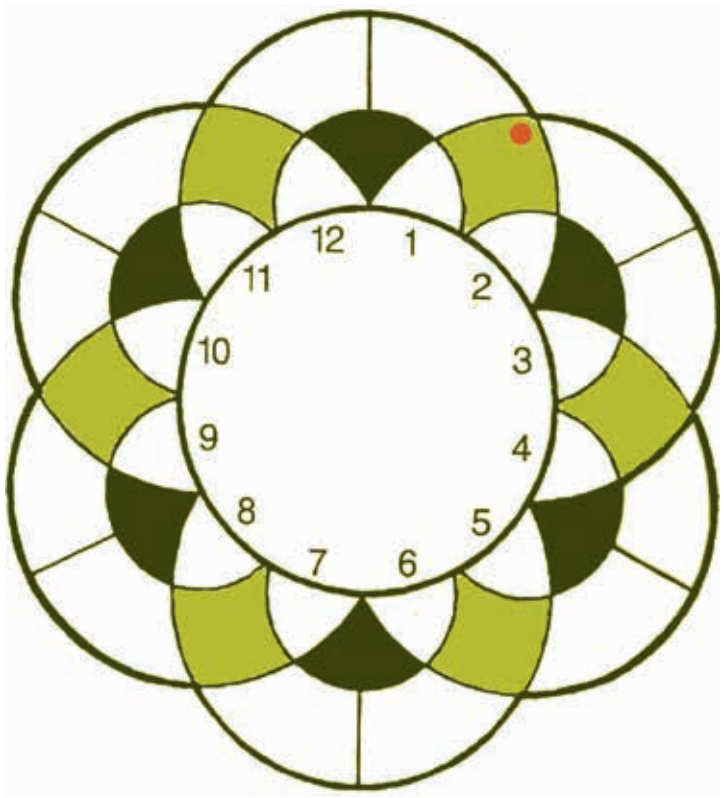

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 29 grudnia 2023 r. Nagrodę z 5 grudnia otrzymuje **Piotr Josiek z Piosku**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 5 grudnia:
SZUM, ZORBA, UBIÓR, MARA
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 5 grudnia:
STÓJ, TRASA, ÓSMAK, JAKI
Rozwiązanie logogryfu łukowego z 5 grudnia:
EPOCE
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 5 grudnia:
BARCIN

„Głos" jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021, 2022 i 2023" za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska"

MINISTERSTVO KULTURY | Kancelaria Prezesa Rady Ministrów | Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie | Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego | STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów".

Głos GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu", ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Pacefická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos" należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS